

ทำบุญทิ้งแหว

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

หลวงพ่ : เพราะทำบุญได้อานิสงส์ที่ดีนี้ละ นี่มันเป็นการคาดหมาย การอยากได้มันในสิ่งที่ได้มา ได้มาด้วยความแบบว่าเป็นสัญญา เป็นรูปแบบใจ ใจสิ่งที่เราได้ เราได้กัน ในสมัยพุทธกาล มันได้มาโดยสังขธรรม อย่างที่มีทุกตะเจี๊ญใจ มาเป็นคนรับจ้างไถนา พระสารีบุตรท่านออกจากฉานสมาบัติ ถ้าทำบุญกับผู้มีความสมาบัติจะได้ อานิสงส์แรงมาก นี่อานิสงส์อย่างนี้ตามทฤษฎีใช้ไหม

นี่พระสารีบุตรท่านออกจากฉานสมาบัติ ใจทุกตะเจี๊ญใจ เขาไถนาอยู่ ตอนนั้นเขาไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขาเป็นคนจนนะ ทีนี้พอเขาเห็นพระสารีบุตรมา เขารับจ้างไถนาอยู่ แล้วรอกรรยาจะเอาอาหารมาส่ง แล้วมาผัดเวลา หิวมาก โกรธในใจมาก ถ้ากรรยามาจะมีปัญหา พอเห็นพระสารีบุตรมานี้ใจมันโน้มเอียงไปทางศรัทธา พอดีกรรยาก็เอาอาหารมาส่ง ก็ถวายพระสารีบุตรหมดเลย

แต่ก่อนหน้านั้นถ้าไม่เห็นพระสารีบุตรนี้โกรธมากนะ แต่พอเห็นพระสารีบุตรก็มีศรัทธา ก็ถวายไป พอถวายไปแล้วกลับไปไถนาต่อ พอไถนาไปพลิกออกมา นะผืนนาดินนี้กลายเป็นทองคำหมดเลย พอกลายเป็นทองคำ

เพราะคนสมัยก่อนนั้น สังคมมันแคบใช้ไหม ถ้าเราเป็นทุกตะเจี๊ญใจแล้วเรามีทองคำเป็นก้อนๆ ใครจะเชื่อเรา ก็ไม่กล้าหยิบ ไม่กล้าเอาทองคำนั้น ก็ไปรายงานพระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโสดาบัน พระเจ้าพิมพิสารก็เข้าใจ ก็เลยบอกให้มหาดเล็ก ให้ทหารไปขนทองคำนั้นมา ทหารก็ไม่รู้ก็ไปขนทองคำตามคำสั่งของพระเจ้าพิมพิสาร

พอหยิบทองคำขึ้นมา ก็กลายเป็นดินหมดเลย ก็แปลกใจ ก็กลับมารายงานพระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารก็ให้กลับไปใหม่ บอกว่า มาเอาทองคำของทุกตะเจี๊ญใจ

นั่น ไม่ใช่ของพระเจ้าพิมพิสาร ไม่ใช่ของทหารนั่น สิทธิของใครของมันนะ พอหยิบขึ้นมาก็เป็นทองคำอย่างเก่า เอากลับมาเทในท้องพระโรง มากองไว้ได้ ๘๐ เล่มเกวียน นี่เห็นไหม พอทำบุญแล้วนี้ได้บุญกุศลต่างๆ มันได้ตามธรรมชาติ

แต่ในปัจจุบันนี้ โยมคูย้อนไปในสังคมไทยเรา เห็นไหม โอ้โฮ โฆษณากันนะ ถ้าทำอย่างนั้นจะได้แบบนี้ ทำอย่างนี้จะได้ออย่างนั้น ขนาดเราไปซื้อห่วยยังไม่ถูกเลย แล้วจะไปทำอย่างนั้นแล้วจะได้แบบนี้จริงหรือ

เราตุ้งกะโปนะ ไปเจอคนคนหนึ่ง เขามานั่งคุยธรรมะกับเรา “ก็หลวงพ่อมันจะจริงหรือที่ทำบุญแล้วจะได้แบบนี้ แล้วพระพุทธอย่างนั้น พระนี้วัดอุตรหรือเปล่า” เขาบอกพระองค์องค์นั้นรู้ได้อย่างไร เขาเป็นภุมรินทร์นะ แล้วเขาบอกเขาเชื่อในหลักศาสนา เขาบอกไอ้ที่มันทำอย่างนั้น แล้วที่พระเราโฆษณากัน คนนั้นทำบุญไอนั้นจะได้ไอนี้ ทำบุญไอนี้จะได้แบบนี้ มันจะเป็นอย่างนั้นจริงหรือเปล่า

แต่ถ้าพูดถึงคนที่เขาไม่ได้ตั้งใจ เขาทำของเขา เขาได้ของเขาจริง เพราะเขาไม่ได้ตั้งใจ เขาไม่รู้ใช่ไหมตอนนั้น มันเป็นข้อเท็จจริงของเขา แต่พอเราไปเห็นตัวอย่าง มันไม่ได้เหมือนกัน เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าเราไม่ได้ลงเจตนาของเราจริงจังเหมือนกับเขา เราทำบุญเหมือนกับเราทำธุรกิจ เราทำไปแล้วเราอยากได้ แต่คนที่เขาได้ขึ้นมาเขาทำด้วยชีวิตของเขา เขาศรัทธาของเขา

แล้วเขาทำกับพระที่เป็นพระจริงๆ พระสารีบุตร ลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้าเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวา ไอ้พระของเรานี้ เนื่อนาบุญของเรานี้มันไม่สะอาดบริสุทธิ์ ปฎิภาห ๑. ผู้ให้ให้ด้วยความบริสุทธิ์ สิ่งที่ได้มาด้วยหยาตเหงื่อแรงงานของตัวเอง พอได้มาแล้วตั้งใจทำถวายพระ ๒. ถวายไปแล้วเรมีความอ้อมใจ นี่ผู้ให้ ปฎิภาห ๓. ผู้รับ รับด้วยความบริสุทธิ์ รับแล้วทำสิ่งนั้นให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา แล้วเนื่อนาบุญคือจิตใจสะอาดบริสุทธิ์

ปฎิภาห นี้ ทำบุญแล้วได้บุญมหาศาลเลย ที่ว่า ทิ้งแหวๆ อย่างนี้ไง ทิ้งแหว หมายถึงว่าเราไม่ไปผูกพัน เราไม่ไปยึดติด ถ้าโยมมา ๑๐๐ คน แล้วเอาแก้วน้ำนั้นมา ๑๐๐ แก้ว แล้วจะให้หลวงพ่อดื่มคนเดียว ๑๐๐ แก้วนี้ ฉันทมดไหม เพราะเจตนาเขาผูกมัด แต่

ถ้าโยมมาแล้วนี่ใครๆ ก็มาถวายหมด นี่พระรับแล้ว และพระนี่ฉัน การฉันนี้ คิมน้ำก็เพื่อ
แก้กระหาย แล้วฉันแค่ แก้วสองแก้ว

ถ้า ๑๐๐ แก้วก็ยังเหลืออีก ๘๕ - ๘๘ แก้ว ๘๘ แก้วนี้ เราจะเจือจานพระเราได้ไหม
พระอานนท์เป็นผู้ที่มีคนอุปฐากมาก แล้วพระอานนท์ไปบิณฑบาต มันมี จำชื่อไม่ได้
นะ เป็นนมเหสีของกษัตริย์ เขาศรัทธาพระอานนท์มาก เขาถวายผ้าไตรแก่พระอานนท์
๕๐๐ ชุด พอถวายไป กษัตริย์ก็กลับมา กษัตริย์รู้ กษัตริย์โกรธมากเลย โกรธว่าพระอานนท์
ทำไมโลภมากขนาดนั้น หาวารับของเขาแล้วทำไมไม่มีบันยะบันยังเลย

ก็ตามไปต่อว่าพระอานนท์ “ว่าพระอานนท์เป็นเอตทัคคะ เป็นผู้อุปฐากองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไมรับของเขาไม่บันยะบันยังเลย”

พระอานนท์บอกว่า “บันยะบันยัง ก็รับตามสภาพ”

“อ้าว ตามสภาพได้ไง ทำไมโยมเขาถวายผ้า ๕๐๐ ชุด ทำไมต้องรับถึง ๕๐๐ ชุด
ละ ใครจะเอามาทำอะไร”

“ก็เอามา ก็ดูซิ พระณเรของเรา พระณเรในป่าในเขาก็มียุเรเราก็เจือจานพระณเรไป”

“อ้าว แล้วอย่างผ้าของพระอานนท์เอาไปทำอะไร”

“ก็เอาไปเปลี่ยนเป็นผ้าจีวรเพราะเขาถวายมา”

“แล้วผ้าของพระอานนท์ที่ห่มเปลี่ยนแล้วจะทำอย่างไร”

“ผ้าของพระอานนท์ก็เอาไปเป็นที่กันม่าน”

“แล้วม่านที่พระอานนท์ไม่ใช้แล้วจะเอาไปทำอะไร”

“ก็เอามาทำเป็นผ้าเช็ดเท้า”

“แล้วผ้าเช็ดเท้าของพระอานนท์เอาไปทำอะไร”

“ผ้าเช็ดเท้านั้นก็เอามาขยำกับดิน ปั้นกับดิน”

เพราะคนโบราณเขาอยู่บ้านดินกันไง แล้วเขาก็เอาดินนั้นมาฉาบไง ก็เอาฝ้านี้แหละไปทำ พอพระอานนท์บอกมา โอ้โฮ ถวายมา ๕๐๐ ชุดนี่นะ พระอานนท์ใช้ไม่มีเหลือเศษทิ้งเลยล่ะ ศรัทธามาก ถวายมาอีก ๕๐๐ ชุด ที่แรกมาต่อว่านะ ว่าพระอานนท์รับอะไรไม่ได้คิดเลย เอาไว้ตั้ง ๕๐๐ ชุด เอาไปได้อย่างไร

พอสุดท้าย มาต่อว่าพระอานนท์ ท่านอธิบายถึงการใช้ฝ้านั้น การเจือจานกันในสังฆมสังคมนั้น ให้อีก ๕๐๐ ที่แรกจะมาต่อว่านะ นี่ถ้าผู้รับได้รับบริสุทธินะ แล้วไม่ผูกมัดแต่เป็นไปตามนั้น ถ้าผู้ให้ ให้ด้วยศรัทธา ด้วยความเชื่ออย่างนั้น มันจะมีบุญกุศลมาก โอ้ที่ว่าทิ้งแหวๆ นี่ เราสอนเขาเอง ว่าทำบุญทิ้งแหว นี่จะได้บุญมาก ทำบุญแล้วเราไปยึดมันถือมันอย่างนั้นนะ ปฏิภาณ ขณะที่เราหามันก็เหนื่อยยากเต็มทีแล้ว แล้วเราถวายพระไปแล้วเห็นไหม ถวายแล้ว ด้วยมีเจตนา ด้วยความศรัทธา ถวายแล้วมีความสบายใจ จบ

พระที่เราเคารพนับถือว่าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา ท่านมีวุฒิภาวะ สิ่งที่ท่านได้มา ท่านใช้ประโยชน์ของท่าน โดยสมบูรณ์บริบูรณ์ แล้วท่านเจือจานในวงการสังคมนั้น

แต่ถ้าไปทำบุญทั่วไปเห็นไหม มีพระมาเล่าให้ฟัง บอกว่าของเขานี้ เขารับสังฆทานเยอะมากเลย แล้วของมันเหลือใช้ เราถาม จริงหรือเปล่า เยอะจริงหรือเปล่า เดี่ยวเราจะไปขนมา เราจะเอาไปแจก ก็ว่าเขาได้มาแล้วเขาไม่เจือจานใคร เขาได้มา เขาก็สะสมไว้ไง ล้นไปหมดเลย แล้วก็บอกว่าอย่างนี้มันถึงเกิดการเวียนเทียนไง พอโยมเอามาแล้วใช้ไม่หมด โยมแลกเปลี่ยนไปเถอะ พวกเราทำไม่ได้

เจตนาของเขา เจตย์ของโยม นี่เจตย์ของโยม เจตนาของโยมตั้งใจแล้ว เอามาถวายปั๊บ นี่เอามาถวายหลวงตา หลวงตาก็เอาเข้าคลังหลวง เอาเข้าคลังหลวงเป็นสมบัติของชาติไทยทั้งหมด เพราะมันเป็นสิ่งที่เป็นเงินสำรองเงินตรา พิมพ์เงินที่เราใช้กันนะ สำรองด้วยทองคำอยู่ในคลังหลวง โยมให้มา โยมถวายมา เราถวายหลวงตา หลวงตาเอาเข้าคลังหลวง คลังหลวงเอามาสำรองเงินตรา เงินตรานี้ก็กลับมาอยู่ในกระเป๋าพวกเรา

โยม : หมุนเวียน

หลวงพ่ : ไอ้เนื้มันเป็นวัตถุณะ แต่บุญของเราชิ เท่ากับโยมนี้นะช่วยคนทั้งประเทศ โยมทำบุญกับหลวงตาองค์เดียว แต่หลวงตาเอาเงินของโยม เอาของๆ โยมนี้ ไปเจือจาน คนทั้งประเทศ ได้มีสิทธิใช้เงินร่วมกัน นี่ทำบุญทิ้งแหว

โยม : เราไปทำกันมาแล้วคะกับหลวงตา ที่นุ่น

หลวงพ่ : เห็นด้วย นี่สุดยอด พอใจมาก เราเห็นด้วยนะ เพราะว่าเราเคารพ เรา เชื่อกันว่าหลวงตาของเรานี้ สะอาด บริสุทธิ ทำแล้วได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย ถ้าเราไปทำ ที่อื่น ทำถึงที่ไหนแล้วนี่ เราจะแน่ใจได้ไหม พระก็มาจากโยม แล้วพระก็มีนิสัย หลากหลาย นี่คำว่า ทำทิ้งแหวนี่ เป็นคำอุปมาอุปไมย เพราะพระพุทธเจ้าสอนพระเิง

เพราะสมัยโบราณ เขามีหน้าผาทิ้งของนะ มีอะไรก็ทิ้งไว้ที่นั่น แล้วพอทิ้งที่นั่น บั๊บ พระพุทธเจ้าสอนบอกว่า ให้พวกเราอย่าไปยึดติด ทำอะไรเปรียบเหมือนเอาของทิ้ง แหวน เราก็เลยพูดสั้นๆ ชัดๆ ว่า การเอาของทิ้งแหวน มันก็หมดภาระเราเิง แล้วเราสบายใจ แต่บุญนั้นไม่ใช่เราทิ้งแหวนแล้วไม่ได้อะไรหรอก แต่ทิ้งแหวนคือทิ้งความผูกมัดของเรา แต่ผลที่ตอบสนองมาเห็นไหม ไม่ใช่ว่า แหม ทำทิ้งแหวนแล้วไปทิ้งที่แหวนอย่างนั้น ไม่ใช่! ทิ้งไอ้ความยึดติดของใจนั่นละ เอาไปทิ้งแหวน แต่บุญนี้คือบุญของเรา

โยม : แต่หลวงพ่เจ้าคะ ก็ทำบุญทุกครั้งก็ต้องปรารถนาให้ถึงนิพพาน ถ้าอยู่ใน โลกมนุษย์ก็ปรารถนาให้อยู่เย็นเป็นสุข ให้สมบุญพูนสุข เพื่อบำรุงพระศาสนาขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อไป ก็ตั้งอธิษฐานอย่างนี้ทุกครั้งเลย

หลวงพ่ : อย่างนี้ถูก ไอ้คำว่า “ทิ้งแหวน” ของเรานี้ เวลาเขาไปถวายพระแล้วใช่ไหม เขาจะตามไป ว่าต้องการให้เป็นอย่างนั้นๆ หรือว่าเวลาเห็นพระทำอะไร โดยที่เราไม่ เข้าใจ เราจะกลับไปเป็นปมในใจของเราขึ้นมา แล้วเราไม่ได้รับรู้อย่างนั้น แต่การ อธิษฐานของโยมนี้นะถูกต้อง ต้องทำอย่างนี้ด้วย

มันจะไปขัดแย้งกับทางทฤษฎี ทางทฤษฎีเขาบอกว่า “ชาวพุทธนี้โลกมาก ถ้า ำไรเกินควร ตักบาตรทัพพีเดียวปรารถนานิพพาน” เขาคิดว่าเป็นไปไม่ได้เิง แต่ทางฝ่าย ปฏิบัติเรานี้เป็นไปได้ ทุกตะเจี๊ยง ตักบาตรทัพพีเดียว คนทุกตะเจี๊ยงใจ นี้อยากบวชมาก ไปบวชที่ไหนก็ไม่ให้บวช เรื่องนี้จึงไปถึงพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าเลยประชุมสงฆ์ แล้วถามว่า “ทุกตะเจิญใจนี้เขาเคยมีคุณกับใครบ้าง”

พระสารีบุตรยกมือเลย “เคยมีคุณกับเกล้ากระผมครับ”

“พระพุทธเจ้าถามว่า มีคุณอะไร”

“ทุกตะเจิญใจคนนี้ เขาเคยใส่บาตรให้ข้าพเจ้าทำพฬินังกรับ”

“ถ้าอย่างนั้น สารีบุตรเธอจงให้ทุกตะเจิญใจนี้บวชเถิด”

พระสารีบุตรเอาผู้เฒ่านี้มาบวช ในตำราพระพุทธเจ้านะ ภิกษุบวชเมื่อเฒ่า ที่จะว่า
ง่ายสอนง่ายนั้นไม่มี จะดีอย่างมาก แต่พระภิกษุเฒ่าองค์นี้เป็นผู้ที่ว่าง่ายสอนง่าย แล้วพระสา
รีบุตรก็สอนให้เป็นพระอรหันต์ด้วย เห็นไหม ข้าวทัพพีเดียวเขาบอกถึงนิพพานไม่ได้

ถ้าในฝ่ายปฏิบัติเรานี้ ข้าวทัพพีเดียวหรือเจตนาไม่ต้องมีข้าวเลยนะ เราเป็นคน
ทุกตะเจิญใจ เราไม่มีสมบัติที่จะสละอะไรได้เลย แต่เรามีอนุโมทนา เห็นเขาทำดีแล้วเรา
อยากคิดด้วย เราก็ออนุโมทนาด้วย จิตใจเราดี จิตใจเราเปิด เราสามารถถึงนิพพานได้

ฉะนั้นไอ้ที่ว่า อธิษฐานว่าขอให้ถึงที่สุดแห่งนิพพาน ขอให้ให้มีผลบุญส่ง อันนี้
ไม่ใช่การค้ากำไรเกินควร เพราะอะไร เขาเรียกว่าเป็นสัมมาทิฐิ ความเห็นที่ถูกต้อง
เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้นั้น จะเป็นองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ เขาเรียกอธิษฐานบารมี บารมี ๑๐ ทศัง (ใช้กะ) ทาน
บารมี อธิษฐานบารมี

แล้วอธิษฐานนี้ มันผิดตรงไหน แต่เดี๋ยวนี้ พระที่เรียนทางวิทยาศาสตร์ เรียนทาง
บาลีนี้ เขาบอกว่า “ชาวพุทธนี่คิดอย่างนี้ เป็นการค้ากำไรเกินควร เขาบอกว่า นิพพานนี้
มันเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ ที่สุดแห่งความคาดหมาย” แต่หลวงตาท่านบอกว่า ไม่ใช่ นิพพาน
คืออยู่ในหัวใจของเรา นิพพานสัมผัสได้ในหัวใจของเรา

โยม : ตั้งแต่เด็กๆ มาแล้ว ใส่บาตรก็อย่างนี้ (เห็นด้วย) ใส่บาตรก็ขอให้มันมีศรี
สุข ขอให้ได้ทำบุญถวายพระพุทธเจ้า สุดท้ายก็ พระนิพพาน ปัจจโย โหตุ อย่างนี้ทุกครั้ง
เลย

หลวงพ่ : อธิษฐานบารมี แล้วเราก็กทำของเราไป ใ้ที่ว่าให้มั่งมีศรีสุขนะ ถ้าคิดอย่างเขาและไปอย่างเขา เพราะตรงนี้นะ มันเป็นช่องทางของให้พระแบบว่า เขาเอาลากสักการะมาล่อเราไง เราจะไปอย่างนั้นได้ แล้วเราจะมั่งมีศรีสุขของเรา ก็ต้องให้มันมีการสะสมด้วยบุญกุศล บุญคือว่า ทำดี สิ่งที่เป็นบุญกุศล เป็นความดี ที่ไม่ขัดแย้งกับศีลธรรมจริยธรรมขอให้เป็นอย่างนั้น ขอให้ดีเป็นดีใจ

โยม : แต่ก็เลือกทำบุญนะหลวงพ่

หลวงพ่ : เห็นด้วย

โยม : อย่างเขาสร้างวัด อะไรละ ก็ไปสร้างกับเขา ทำบุญแล้ว พอได้ตั้งก็เอาไปสร้างกับท่าน

หลวงพ่ : เห็นด้วยๆ ทำบุญแล้วเราสบายใจ ทำที่ไหน ก็บุญของเรา

โยม : มองดูว่ามันเป็นประโยชน์อย่างนี้ ก็รีบไปสร้าง แล้วก็อธิษฐานทุกทีให้ถึงนิพพาน

หลวงพ่ : อธิษฐานทุกทีให้ถึงนิพพานนี้ มันต้องรอไปถึงข้างหน้า แต่อธิษฐานนิพพานเดี๋ยวนี้ละ พุทโธเดี๋ยวนี้ละ จะได้นิพพานเดี๋ยวนี้เลยละ

โยม : (หัวเราะ) คิดว่าคงจะไม่มีวาสนาถึงขนาดนั้นกะ

หลวงพ่ : ทำไม

โยม : เราคงไม่ได้ทำบุญใหญ่มาขนาดนั้น อยากจะนิพพานเดี๋ยวนี้ แต่มันคงจะไปไม่ได้

หลวงพ่ : โยม เวลาเราเทศน์ที่นี้ะ เราจะบอกเลยว่า พวกเราเนี่ย เหยียบย่ำตัวเอง ดูถูกตัวเอง ในปัจจุบันนี้มันจะเป็นไปไม่ได้ ได้หรือไม่ได้เนี่ย โยมฟังตรงนี้ พระพุทธเจ้าสอนไว้ละ ทำบุญร้อยหน พันหน โยมนี้ทำทาน ไปทำบุญนี้ ทัวไปหมด ไปทัวประเทศไทยเลย พันหน กับโยมถือศีลบริสุทธิ์หนหนึ่ง มีค่าเท่ากัน ถือศีลบริสุทธิ์ ร้อยหน พันหน ไม่เท่ากับจิตใจสงบได้หนหนึ่ง

ถ้ามีศีลบริสุทธิ์ร้อยพันหน ไม่เกิดปัญญาที่ทำให้ถึงวิมุตติได้หนหนึ่งนี้ อันนี้ เพราะฉะนั้น ถ้าเราทำบุญพันหนใช้ไหม เราทำจิตสงบได้หนหนึ่ง ถ้าทำสมาธิได้หนหนึ่งนี้ เท่ากับโยมทำบุญหมื่นครั้ง ถ้าทำบุญหมื่นครั้งนี้ แล้วไปทำสมาธินี้มันอยู่ที่ไหนล่ะ นี่ ใจเรตั่งสตินี้จะทำไม่ได้เชียวหรือ

โยม : แต่ดิฉันก็ทำทั้งเช้าทั้งเย็น

หลวงพ่ : นี่ใจ เอาที่นี่เลย

โยม : แต่ว่าไม่ได้ทำหลายๆ ชั่วโมงนะ สวดมนต์แล้วก็ทำสัก ๑๕ นาที ๒๐ นาที

หลวงพ่ : ก็ยังดี แต่ถ้าทำ ๕ นาที ๑๐ นาที แล้วเราทำต่อเนื่อง เราทำบ่อยๆ นี่ ถ้าวันไหน โยมทำแล้วจิตมันเคยสบายๆ สงบๆ มีไหม

โยม : มันสงบดีค่ะ สงบดี

หลวงพ่ : ถ้ามันสงบดีนี้ ทำไมโยมไม่ต่อจาก ๑๕ นาที เป็น ๒๐ นาที หรือ ๓๐ นาทีล่ะ

โยม : บางที มันเป็นไปไม่ได้ เพราะบ้านเรามีคนเยอะ ถ้าไปวัดได้ ไปวัดขนาดแข่งขันกันได้เลย ๑ ชั่วโมงก็ยังทำได้เลย

หลวงพ่ : แล้วถ้าอยู่บ้านนี้ทำไม่ได้ อย่างนี้ก็ต้องประชุมในบ้านแล้วว่า ถ้าเป็นป้าเป็นย่า เป็นยาย อะไรนี่ ขอเวลาให้มากขึ้นหน่อย เพื่อส่งเสริมกับตรงนี้

โยม : เขาก็ไม่รู้เหมือนกัน ถ้าเขาอยากจะเรียกเราเมื่อไหร่ เขาก็เรียก (หัวเราะ) เป็นอย่างนั้น

หลวงพ่ : อย่างนี้แล้ว เราต้องบริหารใจ เราต้องจัดการให้มันเสร็จแล้วเราก็ต้องถือเวลาเอง ถ้าเราฉลาด เราก็ถือเวลาเอง แล้วมันเป็นเรื่องในใจที่เราไม่ต้องวิตกกังวลด้วย ถ้าวันไหนถือเวลาไว้ชั่วโมงหนึ่ง นั่งไม่ติเลย ถ้าวันไหนถือเวลาไว้ ๕ นาทีนะ แหม ดีมากเลย ไอ้จะขัด ก็เลสนี้มันร้ายมาก (ใช่) ถ้าวันไหนเวลาน้อยๆ นี่ มันจะนั่งให้ดีๆ เลย (หัวเราะ)

โยม : อ้าว เรามีความทุกข์ในใจนี้ อู๋ย นั่งไม่ไปเลย เดียวก็มาๆ

หลวงพ่ : นี่ใจมันอย่างนั้น กิเลสมันเป็นอย่างนั้น ฉะนั้นกิเลสมันมีอำนาจเหนือเรา ให้อย่างนี้ การฝึกอย่างนี้ มันเป็นการฝึก ที่โยมทำอยู่นี้มันเป็นการฝึกเราแล้ว นี่มันจะเป็น การสร้างอำนาจวาสนา พอเราตายไปนะ เรายกตัวอย่างเรื่อย กับพวกโยมนี้อย่าง นาย ก. ทำความชั่วมากเลย เวลานั้น นาย ก. ตายไปเกิดเป็น นาย ข. นาย ข. ต้องทุกข์ทรมานใจ ลำบากมากเลย แล้วนาย ข. มันเกี่ยวอะไรกับนาย ก. ละ

อันนี้เป็นนาย ก. ทำความดีไว้มากมายมหาศาลเลยไปเกิดเป็น นาย ข. นาย ข. นี้ โอ้โฮ สุขสมบูรณ์มากเลย เพราะนาย ก. ทำบุญไว้ แล้วทำไมนาย ก. นี้ทำบุญไว้ แล้ว ทำไมไปตกอยู่ที่นาย ข. ละ เราจะบอกว่า จิตนี้ การที่เป็นนาย ก. มันก็เป็นนาย ก. พอ มันตายจากนาย ก. ไป นาย ก. ไม่มีแล้ว มันเกิดเป็นนาย ข. นี่พอมารเกิดเป็นนาย ข. นี้ บุญ กุศลที่สร้างมาหรือบาปที่สร้างมา นาย ข. ก็รับไป เพราะอะไร เพราะจิตดวงนั้นเป็น จิต ดวงนั้นเป็น

เพราะพระพุทธเจ้าบอกเลย ว่าเราเคยเป็น พระเวสสันดร เราเคยเป็น พระสุวรรณ สาม เราเคยเป็น เราเคยเป็นหมายถึง อดีตัง แต่ปัจจุบันนี้ จิตดวงนั้นไปเกิดเป็นเจ้าชาย สิทธัตถะ ไปเป็นพระพุทธเจ้า

แล้วย้อนกลับมาที่โยม ขณะที่ว่าเราทำนี้ ๕ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑๐ นาที ๒๐ นาที นี่ มันจะสร้างเขาวัวปัญญา เพราะมันจะตกผลึกลงที่ใจ ตอนนี้ โยมเจตนามาจากไหน เจตนา มาจากใจ ผลของมันลงที่ไหน ก็ลงที่ใจนั้น พอใจนั้นมันเคลื่อนไป หมดยุขัย ใจนั้น มันก็ต่อเนื่องกันไป นี่บุญกุศลมันจะไปติดไปตรงนั้น ที่บอกว่าเกิดชาติหน้า เกิดไปแล้ว มันจะมีสุขมีผลมันจะเป็นอย่างนั้น

อันนี้เป็นอามิสใจ มันเป็นผลของวิญญู คือผลของเวรของกรรม แต่ถ้าปัจจุบันนี้ ให้อิผลมันก็มี คือพยายามทำให้ดีที่สุด คือภาวนา เพราะการภาวนานี้มันทำให้เกิดเขาวัว ปัญญา โยมสังเกตเห็นเด็กๆ ใหม เด็กบางคนมีเขาวัวปัญญาดีมากเลย

โยม : คืออย่างนี้ละคะ หลวงพ่อ เราก็ฟังเทศน์แล้ว มันจะขึ้นต้นด้วยทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ก็เข้าไปในใจว่า ถ้าเราเกิดเป็นมนุษย์ เราก็ต้องถวายทาน แล้วเรา

ก็ต้องรักษาศีล เราก็ต้องเจริญภาวนา ก็เลยทำให้โยมนะทำ ๓ อย่าง (ดี) โยมนี้ใส่บาตร มา ๔๐ กว่าปีนะ ขาดอยู่ไม่กี่วันนะ พ่อแม่ตายขาดไปวันหนึ่งละ แล้ววันนั้นลาไปต่างจังหวัด ลัก ๔ วัน โยมจะไม่ยอมให้ขาดใส่บาตรเลย พระที่มาหน้าบ้านนี้ วันพระ ๘ องค์ (นี้โง่ศาสนา) วันธรรมดานะก็มี แล้วแต่ท่านไม่ลานะ ไม่ลาก็มี ๗ องค์ ใส่ทุกวัน

หลวงพ่ : อย่างนี้ทำให้ครอบครัว ทำให้ทุกอย่างในบ้าน ร่มเย็นเป็นสุข

โยม : ค่ะ นี่ก็ทำอยู่

หลวงพ่ : แล้วอย่างนี้ในบ้านเรา มันจะมีความร่มเย็นเป็นสุข อันนี้บุญอันหนึ่ง แต่บุญขนาดไหนมันก็เป็นอามิสใช้ไหม แต่ที่ว่า ทานบารมี เนกขัมมบารมีเห็นไหม ถ้าภาวนา

โยม : แล้วดิฉัน ก่อนนี้นะ รักษาศีล ๘ เฉพาะ ๑๕ คำ วันพระแรม ๑๕ คำกับขึ้น ๑๕ คำ แล้วต่อมา ก็มารักษา ๘ คำ ๑๕ คำ เรื่อยมา จนบัดนี้ ดิฉันก็ถือศีล ๘ มา ๗ ปีกว่าแล้ว

หลวงพ่ : ดี ไอ้นี้ของเราทำดีคือดี ดีแล้วคือดีแล้ว ดินนอกดีใน เราจะบอกเลยนะ เวลาคนเขามาหาเราเนี่ย เขาบอกว่า “หลวงพ่ อยากได้สมาธิมาก อยากมีความสุขมาก อยากจะได้พิสูจน์สังขารมาก” เราบอกว่า ทุกคนปรารถนาสมาธิ ปรารถนาความสุข ปรารถนาปัญญา ปรารถนาทุกอย่าง แต่! ปรารถนาที่เป่าหมาย แต่สิ่งแวดล้อมคือปัจจุบันนี้ เราไม่สร้างให้มันสมดุลใจ

อย่างนี้ว่าถือศีล ๘ แล้ว ตอนเย็นไม่มีอาหารตกถึงท้องเลย เรานั่งภาวนาก็ดีขึ้น ทุกอย่างต้องดีขึ้น สิ่งแวดล้อมก็ดีขึ้นแล้ว เราต้องทำเอาสิ่งนี้เป็นประโยชน์ สิ่งนี้ดินนอก ดีคือความเตรียมตัวพร้อม เหมือนเราเตรียมพร้อมที่จะทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และหางานทำขึ้นมาได้อย่างหนึ่ง นี่เราเตรียมตัวพร้อมแล้ว ศีล ๘ ทุกอย่างมีพร้อมแล้ว พอมีพร้อมแล้ว เราก็ต้องทำใจให้สงบ อย่างที่โยมพูดมาเมื่อกี้ ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี พอเนกขัมมบารมี เราเอาตรงนั้นขึ้นมา ถ้าเอาตรงนั้นขึ้นมาได้อีกนะ มันก็ไปเรื่อยๆ

โยม : ก็พยายามๆ อยู่เนี่ยแหละเจ้าค่ะ

หลวงพ่ : อันนี้เห็นด้วย อันนี้ คือสตีปของมัน แต่เราจะทำได้ประโยชน์ขนาดนั้น ไหม เราทำได้ประโยชน์ขนาดนั้นนะ นั่งกันอยู่ ๔ คนนี้ ใครทำได้แล้วนะ คนนั้นรู้เลย มันเกิดขึ้นมาจากข้างในใจ แต่ใช้อย่างที่ว่า จะทำสิ่งใดก็ได้ วิธีการมันเยอะ ถ้ากำหนดอย่างใดก็ได้แล้วแต่ กำหนดให้ได้ แล้วทำให้ได้ เพราะมันต้องมีที่เกาะเข้าไป

โยม : แต่หลวงพ่ที่วัดนูน เขาสอนให้ ให้ภาวนา

หลวงพ่ : อย่างไร

โยม : ยุบหนอ พองหนอ อย่างนี้จะ ให้รู้ว่าสั้น ยาว

หลวงพ่ : ถ้าทำได้แล้วเราเห็นด้วยไปเลย เราปล่อย เพราะเราจะไปดัดแปลงตรงนี้ มันไม่ได้ประโยชน์ละ เพียงแต่ทำไปแล้ว ได้ประโยชน์มากหรือประโยชน์น้อย ถ้ามาพูดอย่างนี้ จะยุบหนอ พองหนอ ถ้ามันทำแล้วสงบก็สงบไป แต่เวลาของเราสอนนี่นะ เราบอกว่าเราพูดอย่างนี้ ไฟ ระบบของไฟ นี่มันมี ๑๑๐- ๒๒๐ ระบบของปกติเรา ๒๒๐ ปกติความรู้สึก ๒๒๐ ตลอดเวลา

คือว่าระบบนี้เราใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าเราใช้ได้ตลอดเวลา แต่ถ้าเขาเชื่อมไฟฟ้านี้ เขาจะปรับระบบไฟเป็น ๑๑๐ นี้ เครื่องใช้ไฟฟ้าของเขาใช้ไม่ได้หรอก เราจะบอกว่าสมาธินี้ สมาธิกับอารมณ์ปกติธรรมดาของเรา ปกติธรรมดาอารมณ์สามัญสำนึก เรากำหนดอะไรก็เป็นสามัญสำนึกนี้ แล้วมันได้เปลี่ยนแปลงอะไรไปไหม จาก ๒๒๐ นี้ มันจะเปลี่ยนไป ๑๑๐ ไหม เวลาจิตมันลงเห็นไหม

เวลามันเปลี่ยนแปลงในจิตนี้เห็นไหม จิตมีการเปลี่ยนแปลง ถ้าจิตมีการเปลี่ยนแปลงนี้ มันจะลงในสมาธิ ถ้าลงสมาธิ จิตจิตนี้ รากฐาน ดันไม้นี้มันมีรากแก้ว จิตใจของคนมันมีรากแก้ว มันมีที่มา แต่เรานี้อยู่บนพื้นฐานอยู่บนใบไม้ อยู่บนยอดไม้ แต่รากแก้วเราอยู่ที่ไหน เราไม่รู้จักมัน แล้วเวลาแก้ไขขึ้นมา มันแก้ไขก็เลสไม่ได้ เพราะว่า ตัดแต่กิ่ง ตัดแต่ยอดนี้ ดันไม้มันจะโค่นต้นไม้ไม่ได้ไหม แล้วพอมีบางคนฉลาด ขึ้นมาก็โค่นที่โคนต้น โคนต้น โคนอย่างไรมันก็มีรากของมัน มีรากมันถึงงอกขึ้นมาอีก

ถ้าจิตมันสงบเข้าไปเห็นไหม นี่จาก ๒๒๐ นี้ จะปรับมาเป็น ๑๑๐ เครื่องใช้ไฟฟ้า มันคนละระบบ จิตใจความรู้สึกของเรา มันอยู่คนละชั้นกัน ก็เลสนี้มันอยู่ที่รากแก้ว

แต่สามัญสำนึกที่โคมพูดเมื่อที่เราพูดอย่างนี้เนะ เนกขัมมบารมี ทานบารมี ศีลบารมีนี่ ใ้
นี่มันเป็นมนุษย์ใช้ใหม่ มันเป็นความคิดเห็นของมนุษย์ใช้ใหม่ นี่สมมุติบัญญัติ

ทีนี้เราอยู่ในวงของสมมุติ สมมุติก็คือสมมุติ ทีนี้ถ้าพระสอนสมมุติที่อยู่ในสมมุติ
กันอยู่วันยันค่านั้นแหละ สมมุติคืออะไร สมมุติบัญญัตินี้แหละ บัญญัติก็เป็นสมมุติ
ธรรมะก็เป็นสมมุติอันหนึ่ง แต่เวลาที่จิตเข้าไปถึงอันนั้นแล้ว ฉะนั้นถึงบอกทำอะไรก็ได้
ถ้าเราเห็นในมัน จะยุบหนอ พองหนอ เราทันไหม สติเราทันขนาดไหน

โคม : อิม! ท่านสอนว่าถ้าหายใจยาว ก็ให้รู้ว่ายาว ถ้าหายใจสั้นก็ให้รู้ว่ายสั้น แล้ว
ถ้ามีอะไรมาแทรก ก็ให้รู้เนะที่เขาแทรก ท่านสอนอย่างนี้

หลวงพ่ : มันสอนเด็กเล็ก เหมือนสอนเด็กๆ กินขนมเลยนะ มันสอนเด็กๆ เลยนะ
อันนี้ใส่ปากนะ แล้วอมไว้เนะ เคี้ยวมันจะละลาย อยู่ในปากแล้วเคี้ยวมันก็ละลายลงใน
ท้อง เขาสอนกันอย่างนั้น เราเห็น วันนี้ หลานนี้ ยัง งง เลยนะ ว่าทำไมวันนี้ เราคล้อยตาม
โคมมาก (หัวเราะ) ธรรมดานี้เราจะหักเต็มที่เลย เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าเราเห็น
ผลประโยชน์ของคนปฏิบัติ

เราอยากให้คนปฏิบัตินี้ได้ผล เราอยากให้คนผู้ปฏิบัติได้สัมผัสธรรมะของ
พระพุทธเจ้า ว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่มันมีคุณค่าจริง แต่เพราะพวกเรานี้
ปฏิบัติกันด้วยการลูบการคลำ การที่ปฏิบัตินี้ เราเห็นว่าเป็นการลูบการคลำกัน พอการลูบ
การคลำ นี่มันจะได้ผลไม่เป็นตามความเป็นจริง มันก็เลยไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงระหว่าง
๒๒๐ ลงมาเป็น ๑๑๐

แล้ว ๑๑๐ ลงไปนี่มันจะเป็นอย่างไรเข้าไป แล้วเวลามันจะลงไปนี่ มันจะมีอาการ
ของมัน อย่างเช่น เราปรับเครื่องใช้ไฟฟ้าจาก ๒๒๐ เป็น ๑๑๐ นี่ เราเปลี่ยนระบบไฟ
ระบบไฟมันจะมีการสับเปลี่ยนของมัน เครื่องใช้ไฟฟ้านี้จะมีอาการหมดเลย จิตของเรา
ภาวนาขนาดไหน ถ้ามันจะลงขึ้นมา นี่มันจะมีอาการของมัน

พอมันมีอาการของมัน โลกไม่เข้าใจ พอโลกไม่เข้าใจ มันจะเป็นนิมิต มันจะไป
คิดเห็นไถ่อุ่น มันจะเห็นอย่างนั้นมันจะเสียหาย ความจริงไม่ใช่ ความจริงระบบของใจ
เรานะ มันปรับสภาพ ถ้าใจเราไม่ปรับสภาพนะ มันจะอยู่อย่างนั้น อย่างที่โคมทำกันอยู่

อย่างนี้ มันเป็นสามัญสำนึก มันเป็นสัญชาตญาณ เป็นความคิดปกติของมนุษย์ มนุษย์มีความรู้สึกเป็นอย่างนี้ อย่างว่าแต่มนุษย์เลยนะ แม้แต่สัตว์มันก็มีความรู้สึกอย่างนี้

แล้วพระพุทธเจ้า ทำปัญญาอย่างนี้หรือ มันจะเป็นปัญญาฆ่ากิเลส ปัญญาความรู้สึกเรา สามัญสำนึกกันอย่างนี้หรือ สามัญสำนึกอย่างเรานี้ เขาเรียกว่า ปัญญาอบรมสมาธิใจ ถ้าปัญญามันไล่ความคิดเข้าไป ความคิดมันหยุดได้ มันจะเปลี่ยนระบบไฟจาก ๒๒๐ เป็น ๑๑๐

ถ้าเป็น ๑๑๐ ขึ้นมานี้ เครื่องใช้ไฟฟ้าอีกคนละระบบ ปัญญา พอมันเป็น ๑๑๐ ขึ้นมาแล้วนี้ มันออกใช้ปัญญา ปัญญามันจะไม่ใช่เป็นปัญญาอย่างที่เราก็คือ

โยม : แล้วพระอาจารย์คะ ถ้าเราจะเปลี่ยนระบบภาวนาอย่างไร มันถึงจะให้ผล

หลวงพ่ : ตอนนี้เราไม่อยากให้โยมเปลี่ยน เพราะโยมทำมานาน พอทำมานานแล้วมันฝังใจ ถ้าเปลี่ยนไปแล้วนะ มันก็ต้อง โทษนะ เหมือนกับเราย้ายบ้านนะ ถ้าเราย้ายบ้านถ้าหนุ่มๆ ย้ายบ้านนี้ไม่ค่อยเท่าไรนะ คนแก่ย้ายบ้านนี้มันติดที่ มันห่วง มันยาก เราดีใจเราก็ไม่อยากให้โยมย้ายบ้าน เพราะใจนะ ถ้าไม่ย้ายบ้านก็ตั้งสติดีๆ ตั้งใจทำให้มันดี ให้มันมีคุณภาพขึ้นมา ถ้ามีคุณภาพนี้ ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นก็ต้องตั้งสติเข้าไป สำคัญต้องมีสติเข้าไป สติเข้าไป ตามสติ ตามความรู้สึกเข้าไป เพราะสมาธินี้มันอยู่ที่ความรู้สึกนั้นนะ อยู่ที่ความรู้สึก พอความรู้สึกนี้มันสงบลง ที่นี้มันย้อนกลับ

เมื่อ ๒ วันนี้เราเทศน์ เรื่อง “ไม่รู้พูดผิดหมดใจ” เราบอกหลวงปู่ดุลย์บอกว่าความรู้สึกเป็นรูป ความคิดเป็นนาม พอความรู้สึกเป็นรูปความคิดเป็นนาม ความรู้สึกมันมีขึ้นมานี้ พอมันมีนาม มีความรู้สึก ความคิดมันก็ว่าง มันก็หมุนไป เขาบอกว่า ไม่ได้หรอก เพราะความรู้สึกนี้ มหาพุทธรูปนี้มี ๒๔ เขาก็ว่าของเขาไป เราบอกว่าเราไม่ได้ปรารถนาตรงนั้น เราไม่ได้พูดตรงนั้น

มหาพุทธรูปนะมี ๑ เดียว จิตมีอันเดียวเท่านั้นแหละ มันเกิดจากอาการเกิดอย่างนี้ทั้งหมด ฉะนั้นพอมาถึงตัวจิตแล้ว ตัวสมาธิขึ้นมานี้ พอมาถึงตัวรูป ตัวรูปพอมันมั่นคงขึ้นมานี้ แล้วออกวิปัสสนา มันถึงเป็นอริยสัจ อริยสัจเกิดขึ้นมาแล้วนี้ ถ้ามันทำลายหมดแล้วนี้ ทำลายทั้งรูป ทำลายทั้งนาม ทำลายทุกอย่างเลย

ปรมัตตธรรม คือสิ่งที่เป็นสัจธรรมอีกอันหนึ่ง ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เราพูดกัน เขาเข้าใจว่า สิ่งที่เราพูดกันนี้เป็นปรมัตตธรรมไง นี่พอบอกนุ่ก็เป็นปรมัตตธรรม นี่ก็เป็นปรมัตตธรรม ไม่ใช่! ปรมัตตธรรมก็ที่คุณกันอยู่เนี่ย แล้วทำไมพูดกันรู้เรื่องวะ ก็เรื่องสมมุติกันอยู่เนี่ย ปรมัตตธรรมพระอรหันต์ทั้งหลายท่านจะรู้กัน

แต่ในปัจจุบันนี้ มันไม่ใช่ปรมัตตธรรมหรอก มันเป็นสิ่งที่เราไปศึกษาปรมัตตธรรมของพระพุทธเจ้า แต่เราไปศึกษาด้วยสมมุติของเรา ศึกษาด้วยสามัญสำนึกของเรา พอมันเป็นสัญญาอารมณ์ เป็นความรู้สึก เป็นอะไรต่างๆ เป็นสัญญาอารมณ์หมด นี่สัญญาอารมณ์นะเราจะมีสติตามเข้าไป ให้ทันสัญญาอารมณ์ สัญญาอารมณ์กับข้อเท็จจริง พอสัญญาอารมณ์กับข้อเท็จจริงปั๊บ มันจะปล่อยสัญญาอารมณ์ไปเป็นความจริง ความจริงคืออะไร ความจริงคือสมาธิไง

ทีนี้บอกว่าสมาธิมันเป็นสมณะ มันไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมา ถ้าไม่ขุดรากแก้วนะ เราถอนต้นไม้ม เราฆ่าต้นไม้มไม่ได้ ถ้าไม่มีสมาธินะ สมาธินี้ เพราะอะไร เพราะความคิดเกิดจากความรู้สึก ความคิดเกิดจากความรู้สึก เข้าใจไหม เนี่ยความคิดเกิดจากความรู้สึก ไอ้ความรู้สึกเนี่ย (เสียงตอบ) เราเข้าไปสู่ความรู้สึกนี้ เพราะมันปล่อยความคิดเข้ามา ถ้าเราอยู่กับ หนอ ความรู้สึกहनอ มีอารมณ์อะไร เราอยู่กับความรู้สึกกับความคิด เราอยู่กับความคิดตลอดเวลา เราเข้าไม่ถึงความรู้สึก

พอเข้าสู่ความรู้สึก ความรู้สึกคืออะไร ไปตั้งประเด็นขึ้นมาอีก เป็นอุเบกขาญาณอูย เป็นอารมณ์พระอรหันต์กันขึ้นไปอีก โอ๊ย! เวิร์กกรรม คือพวกเราให้ค่ากันเองไปหมดเลย สัญญาอารมณ์ สร้างภาพแต่งภาพกันขึ้นมา แล้วก็ให้ค่ากัน แล้วมันเป็นความจริงอย่างที่เอ็งพูดกันหรือเปล่า มันเป็นความจริงอย่างที่พูดเพราะอะไร เพราะเราตั้ง เราบัญญัติศัพท์กันขึ้นมา เราบัญญัติศัพท์กันขึ้นมาแล้วเราใช้ศัพท์นั้นมาสื่อกัน แล้วความจริงมันเป็นอย่างนั้นไหม

ถ้าความจริงมันเป็นอย่างนั้นนะ พอคนที่เขาเป็น บัญญัติศัพท์ส่วนบัญญัติศัพท์แต่ความจริงเวลามันเกิดขึ้นมานะ โอ้โฮๆ เลยละ พอเราโอ้โฮ ขึ้นมาแล้วเนี่ย มันอยู่ที่วาสนา คำว่าอยู่ที่วาสนานะ เวลามันออกรู้นี้เห็นไหม พอเวลาจิตมันสงบ มันตั้งมั่นแล้วมันออกรู้ ออกรู้ในอะไร ออกรู้ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม

ไอ้แผ่นที่ให้ไปนั้นนะ “จิตจริงโศดาบันจริง” เราอธิบายเลย โศดาบันในชั้นของกาย โศดาบันของชั้นเวทนา โศดาบันของชั้นจิต โศดาบันของชั้นธรรม กาย เวทนา จิต ธรรม เป็นโศดาบัน มันปิดล้อมไว้หมดเลย

เป็นโศดาบันอย่างไร ถ้าจิตปลอม ตอนนี้จิตเราปลอม อ้าว ตอนนี้จิตใครจริงบ้าง ปลอมหมด ปลอมเพราะอะไร ปลอมเพราะมันเป็นอนิจจัง ปลอมเพราะมันเปลี่ยนแปลง แล้วเราไปติดในธรรมพระพุทธเจ้า แล้วพอสัญญาอารมณ์รู้เข้า มันเป็นโศดาบันหรือ พื้นฐานมันปลอม ผลจะจริงได้ไง

แม้แต่เป็นสมาธิยังปลอมเลย เพราะสมาธิมันเป็นตะกอนนอนกันแก้ว เป็นสมาธิอะไร มันบอกว่า สิ่งที่มีมันเป็นความสงสัยอยู่มันสงบตัวลง นั่นหินทับหญ้า แล้วพอออกวิปัสสนานะ มันจะทำให้จิตนี้มันสะอาดขึ้นเรื่อยๆ เพราะมันมีความเข้าใจ มันได้ใช้ปัญญาหมุนเข้าไปรอบหนึ่ง มันก็ทำความสะอาดรอบหนึ่งๆ จนจิตมันจริง กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ ความจริงเกิดขึ้น ทุกอย่างจริงหมด เวทนาก็จริง เวทนาก็เป็นเวทนา จิตก็เป็นจิต ทุกข์ก็เป็นทุกข์ มันปล่อยกันเองโดยธรรมชาติ

เพราะจิตมันจริง โศดาบันเลยจริงขึ้นมาเลย แต่ถ้าจิตยังปลอมอยู่นะ แม้แต่เป็นสมาธิก็ปลอม เพราะหินทับหญ้า ยังจริงไม่ได้ มันต้องวิปัสสนา ออกการฝึกฝน นี่ขั้นตอนที่มันจะเดินไปข้างหน้า ยังอีกตั้งเยอะแยะเลย

ทีนี้ในปัจจุบันนี้ ถ้าเราจิตเรายังไม่สงบ หรือเรายังไม่ยอมลงจากยอดต้นไม้ เราอยู่บนยอดต้นไม้แล้วเราก็ตีคึก คึกไปไป ไอ้มีความสุขมีความสุข ไอ้อยู่โคนไม้มันลำบาก เราอยู่บนยอดไม้ ไอ้ สัญญาอารมณ์ว่าง ปล่อยสบาย เราก็อำนาจเราอยู่บนยอดไม้ คนอยู่ยอดไม้มันอยู่ได้อย่างไร สัญญาอารมณ์อยู่โดยธรรมชาติของมัน มันอยู่ได้อย่างไร มันอยู่ไม่ได้หรอก มันอยู่ไม่ได้ มันก็แปรสภาพของมัน แต่เราบัญญัติศัพท์กันไป อันนี้พูดถึงว่าจะทำอะไรต่อไป อันนี้ถ้าเขาทำมานาน (หัวเราะ) แต่ถ้ายังเป็นวัยรุ่นนะ เราจะให้เปลี่ยนเลย

โยม : เปลี่ยนเป็นอะไรคะหลวงพ่อ

หลวงพ่ : เราเปลี่ยนเป็นปัญญาอบรมสมาธิเลย หรือสมาธิอบรมปัญญา เราให้เปลี่ยนเป็นพุทโธเลย พุทโธๆ พุทโธๆ เลย อันนี้ จิตส่งออก เคี้ยวคอดู “ขะในใจ” นะ ๒ วันนี้ เขามาเรื่อง พุทโธมาก เขาบอกอะไรก็ผิด อะไรก็ผิดหมด เราพูดอะไรก็ถูกหมด เราบอกเลยนะ คนที่เป็นนะ หลวงตาท่านบอกเลย พุทโธนี้ สะเทือน ๓ โลกธาตุ มันสะเทือน ๓ โลกธาตุเพราะอะไร เพราะจิตเรานี้ เกิดในกามภพ รูปภพ อรูปภพ จิตเรานี้เกิด แล้วมันสะเทือนสิ่งในตัวของมันเกิดใน ๓ โลกธาตุ มันสะเทือนหมดเลย เพราะอะไร เพราะถ้ามันพุทโธทีหนึ่งแล้ว มันสะเทือนที่หัวใจเลย เพราะจิตมันเป็นขึ้นมา นี่ขนาดสมาธิเลยนะ แต่เขาบอกสมาธินี้เป็นสมณะ ไซ้ เป็นสมณะ แต่ไม่ใช่สมาธิ...

โยม : ตอนเด็กๆ นะ หลวงปู่ที่วัดหนัง ดิฉันยังเด็กอยู่เลย ก็มีคนเขาเขียนอักขระมาให้ เอาไปให้ท่านดู นี่แหละ อีหนู ภวานาพุทโธ แต่ตัวนี้เป็นอักขระนะคะ

หลวงพ่ : ไซ้

โยม : หลวงปู่ นี่มันเป็นอะไรนะ เขาบอกให้มาถามหลวงปู่ เขาแปลว่า พุทโธ เอ็งภวานาไปสิแล้วเอ็งจะารู้ ท่านว่าแต่ท่านก็ไม่ได้สอนให้นั่งสมาธิอะไร เพราะเห็นว่าเราเด็ก

หลวงพ่ : ไซ้ พุทโธนี่แหละ พุทโธนี่มันชื่อพระพุทธเจ้า เราถึงบอก พุทโธความจริง นี่มันเป็นของคู่กับศาสนาพุทธเรามาเลย แล้วมันเป็นของที่มีคุณค่า แต่คนมันเข้าไม่ถึงใจ เหมือนไก่ได้พลอย ไก่มันไม่รู้จักพลอยว่ามีค่า ไปเห็นข้าวสารเม็ดหนึ่งว่ามีค่ากว่าพลอย มันก็บอกว่าพลอยกินไม่ได้ มันก็เลยเอาข้าวสาร นี่ก็เหมือนกัน โอ้โฮ ไซ้ปัญญา ไซ้อะไร ก็ปัญญา แล้วปัญญามันก็เทียบเคียงได้เพราะเดี๋ยวนี้มันมีการศึกษา

แล้วปัญญาอย่างนี้มันก็เป็นโลกียปัญญา เพราะเป็นปัญญาการตรึก เป็นปัญญาการนึก มันไม่ใช่ปัญญาฆ่ากิเลส มันคนละปัญญาไป พระพุทธเจ้าสอนให้ใช้ปัญญา แต่! แต่ต้องใจเย็นๆ ก่อนที่จะใช้ปัญญานี้ เอ็งต้องมีพื้นฐานขึ้นมาก่อน เอ็งถึงจะใช้ปัญญาได้ นี่พอมาถึงบอกจะใช้ปัญญาๆ คนเจออะไรก็จะใช้ปัญญา เหมือนพวกเรานี้ไม่รู้อะไรเลย ก็จะเอา อยากจะทำๆ มันก็ละๆ

โยม : แต่ละอาจารย์ เพื่อนเขา อาจารย์เขาสอนว่า หายใจเข้า “พุท” หายใจออก “โธ” เพื่อนเขาบอก เพื่อนเขาก็สอนอย่างนี้

หลวงพ่ : ไซ่ อย่างนี้ก็ใช้ได้ ไซ่ หายใจเข้า “พุท” หายใจออก “โธ” พุทโธไปก่อน พุทโธๆ เพราะว่าลมหายใจกับอานาปานสติมันเข้ากันได้ ถ้ามันเข้ากันได้มันก็ใช้ได้ มันใช้ได้ ใช้ได้ไปเรื่อยๆ

โยม : หลวงพ่อที่วัดมหาธาตุ ที่ท่านเสียไป ท่านก็สอน ท่านสอนยุบหนอ พองหนอ องค์กรนั้นนะ ลูกศิษย์ของท่านเยอะเหมือนกัน

หลวงพ่ : เยอะ เพราะพวกนี้เขาใช้ปัญญากัน ใจ แล้วเขาอธิบายมาเป็นทางทฤษฎีกัน

โยม : แล้วก็ของใครอีกองค์ละ ที่ท่านมรณะภาพไปแล้ว ท่านสอนพุทโธ สมัยนั้น ก็ไปวัดมหาธาตุก็มีเพื่อนที่วัดมหาธาตุเขาก็บอก อ้าว ท่านเจ้าคุณสอนอะไร คุณก็ไปถามซิ

หลวงพ่ : โอ้อย่างนี้มันหลากหลายนะ เพียงแต่ว่า เราเดินมาช่องทางไหนแล้ว แต่ถ้าเป็นประธานนะ ตอนนี้ เราจะพยายามทำให้ทุกคนกลับมามีหลักที่พุทโธ ลมหายใจก็ได้ อะไรก็ได้ ให้มันชัดเจน แต่เราบอกกำหนดเราก็กำหนดอยู่แล้ว เพียงแต่ว่ากำหนดอยู่แล้วนี่มันเป็นการสร้างอันหนึ่ง

เวลาเราพูดกับคนทั่วๆ ไปนะ เราบอกว่า ธรรมดานี้ทุกคนทำให้คนตื่นตัว แต่การกำหนด ยุบหนอ พองหนอไปนี้ เราเปรียบเหมือนกับเอายาสลบโปิระจมูกตัวเองไว้ ให้มันหลับไป เพราะมันไม่จำเป็นต้องสิ่งใด เราพูดอย่างนั้นเลย แล้วเราอธิบายได้ชัดเจน แต่เพียงแต่เราไม่ค่อยมีเวลา แล้วอีกอย่างหนึ่งไม่อยากจะพูดแรง เพราะว่าคนแก่ ไม่อยากให้สะเทือนใจ

โยม : ไม่หอรอกะหลวงพ่ ตอนนี้ก็จิตเริ่มตั้งมั่น (หัวเราะ)

หลวงพ่ : เราอยากให้โยมมีกำลังใจทำไปอีกนะ ถ้าลองพุทโธได้ ถ้าพูดถึงสมมุติว่า โยมเปลี่ยนเป็นพุทโธได้นะ ลองเปลี่ยนพุทโธกับลมหายใจเข้าออก

โยม : โอ๊ย หลวงพ่ คล่องมาก

หลวงพ่ : พุทโธๆ พุทโธๆ ไปเลย ถ้าพุทโธๆ ไว้ละ ยึดตรงนี้ไว้เลย อยู่ตรงนี้เลยๆ เลย แล้วไม่ไปไหนนะสักพักหนึ่ง ต้องพิสูจน์กันนะว่าจริงไม่จริง แล้วดูอาการเปลี่ยนแปลงอย่างที่เราพูดนะ เพราะสามัญสำนึกของเราก็อารมณ์หนึ่งนะ พอสมาธิมันลงนี้ แล้วพอลงมันจะมีแรงต้าน อย่างเช่น ตัวโยก ตัวคลอนนี้ อย่าไปตกใจกับอะไรทั้งสิ้น พอตัวโยก ตัวคลอน ก็บอกมันไม่ดี มันเป็นนิมิต มันเป็นสมณะ จะทำให้เราตกกังวล ไม่ต้องไปสนใจฟัง มันเป็นเรื่องที่เราไม่รู้ อย่างเช่น เรากินอาหารนี้เราใส่ปากเรา เราจะไปหว่านใคร ใครจะบอกกินถูกไม่ถูก กินดีไม่ดี เรื่องของเขาใช่ไหม แต่มันของเข้าปากเรา เราไม่รู้รสชาติใจ พุทโธๆ พุทโธๆ ไปถ้าได้อย่างนี้นะไม่เกี่ยวกับอายุ แต่ตอนนี้เห็นว่า โทษนะเท่าไรแล้ว

โยม : ๗๖

หลวงพ่ : ๗๖

โยม : อ้อ คล่องค่ะ พุทโธคล่อง

หลวงพ่ : เราเห็นอายุมากแล้ว พุทโธ ถ้าพุทโธคล่องนะ โยมนะ ถ้าพุทโธคล่องนี้ อย่างวันนี้ได้บุญ เห็นไหม น้องสาวบอก ทำไมน้องสาวบอก เราเห็นคนแก่ เราเห็นอะไร เราไม่อยากทำให้กระเทือนใจ

โยม : มันไม่กระเทือนใจหรอกค่ะ

หลวงพ่ : แต่ถ้ามันเป็นอย่างนั้นเราพุทโธเลย

โยม : แต่สมัยนั้นที่ไป นั้นนะอายุยังไม่มากหรอก อายุประมาณ ๓๑-๓๒ ไปกับเมียรองอธิบดีนะ ที่ไปลอง ที่หลวงพ่อนั่นละ

หลวงพ่ : นั่นแหละ พุทโธไว้ อันนั้นแล้วกันไป เพราะตอนนั้นสังคมเขาเชื่อถือศรัทธากัน คนไปเยอะใช่ไหม แต่ตอนนี้เรามาคิดถึงว่า เรื่องคนเชื่อถือศรัทธาก็เป็นเรื่องของเขา เรื่องความจริงความเท็จ เรื่องความถูกต้องดีงามเป็นเรื่องของเรา โยมทำมา ๓๐-๔๐ ปีแล้ว

โยม : ไซ้ค่ะ

หลวงพ่ : ตอนนี้กลับไปทำพุทโรเลย อีกสัก ๒- ๓ เดือน ลองทำให้ได้เลย แล้วเดี๋ยวให้หลานพามาหาเราใหม่ ถ้าทำไม่ได้นะ แล้วบอกว่าเนีย หลวงพ่อโกหก

โยม : (หัวเราะ) ไม่ใช่

หลวงพ่ : ทำแล้วไม่ได้ อย่างนั้น พุทโรๆ พุทโรๆ

โยม : ไม่ห rokok ละ ไม่ว่าหลวงพ่อย่างนั้นห rokok

หลวงพ่ : ไม่ ไม่ใช่ห rokok

โยม : เราอ่านหนังสือมาเยอะแล้วแต่ว่าเราจะไปเจอพระอาจารย์อะไรนี้

หลวงพ่ : เราไม่ว่าหลวงพ่ เราไม่ว่าใครทั้งสิ้น เราอยากจะทำพิสูจน์ให้โยม ให้โยมได้สัมผัสเอง เนียน้ำชา ร้อน น้ำแข็งเย็น ถ้าจิตใจเราเป็นนะ เราจะสัมผัสอย่างนี้ เขาเรียกว่า สันติภูมิจิโก เราจะจับเองเลย คนอื่นพูด ไม่เหมือนเราจับ โอ๊ย นี่ร้อน เพราะเราจับ ถ้าจิตมันสัมผัสนะ มันจะร้อนเย็นเป็นสุข มันเปลี่ยนแปลง โยมจะสัมผัสเอง

พอโยมสัมผัสเองแล้ว นี่สันติภูมิจิโก ใครจะบอกโยม แล้วโยมจะเชื่อมั่นเลยว่า อันไหน จะทำให้โยม อย่างว่าปรารถนาเห็นไหม ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ถึงที่สุดแห่งทุกข์ ไม่ใช่อยู่ที่ไหนห rokok อยู่ที่ใจเรา ถ้าใจทำได้ เดียวโยมจะบอกว่า อ้อ มันอยู่ที่นี้เอง

หลวงตาท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันบอกเลย นิพพานไม่ได้ อยู่ที่ภูเขา ไม่ได้ อยู่ที่สภาพสมบัติ ไม่ได้ อยู่ที่ก้อนเมฆ ไม่ได้ อยู่ที่ใครเลย อยู่ที่ความรู้สึก อยู่ที่ใจ แล้วถ้าอยู่ที่นี้ทำไมมันจะเปลี่ยนแปลงพลิกที่นี้ไม่ได้

เอาแค่นี้ก่อนนะ อายุ วัณ โณ สุขัง พลังนะ